

2012

57620
AF 335

MAGYAR KÖZÖNY

SZEGED

A SZEGEDI JOGHALLGATÓK HIVATALOS LAPJA

XVIII. ÉVFOLYAM
19. szám

2012. Január

VIZSGAIDŐSZAK

REÖK

regionális összművészeti központ

 otpbank

Kedves Olvasóink!

A vizsgaidőszak legyen akár nyári akár téli, egy kicsit mindig olyan mint a szilveszter. Legalábbis abban a tekintetben, hogy az ember lánya/fia hajlamos ilyenkor mindenféle fogadalmak tételre. Tény ugyanis, hogy ilyenkor gyakran hagyja el a hallgatók ajkát a „ha átmegyek ezen a vizsgán” kezdetű mondat, amelynek a folytatása is megegyezik a legtöbb esetben. („Jövőre bejárom az órákra.”/ „Tanulok év közben.”/”Gyakrabban viszem le a Morzsit sétálni.”/ „Külön vallást alapítok.” stb.)

Furcsa, hogy az ember nyomás alatt folyton arról elmélkedik bölcsen, hogy hogyan teszi majd jobbá és hasznosabbá az életét. A Magyar Közöny e hónapban más jellegű kikapcsolódást kíván nyújtani az olvasóknak: megse próbálunk bölcsenek vagy hasznosak lenni. Érdekesekek viszont annál inkább. Ugyanis, amíg a hallgatók a világtól elszeparáltan küzdenek az olykor nem túl izgalmas tételsorokkal, addig odakint a vizsgaidőszak mentes külvilágban zajlik az élet, amiről kár lenne lemaradni. Így tanulásmódszertani, politikai cikkekre ne igazán számítson a kedves olvasó, izgalmas élménybeszámolókra, oknyomozásra és publicisztikákra annál inkább.

Ha egy-egy cikk olvasása közben elfelejti, hogy éppen a polgári jog beugró eredményére vár, vagy hogy aznap éppen vizsgázott és nem aludt előtte csak 3 órát akkor elértük a célunkat.

Sonkoly Tímea
vezető szerkesztő

Tartalom

Karunk nyílt napja	4. §
XXXI. OTDK.....	4. §
Nemzetközi Magánjogi Jogesetmegoldó Verseny.....	5. §
Mikulás napi alkotmányjogi verseny	6. §
Kutatóegyetemi konferencia.....	6. §
Atipikus szerződések.....	6. §
Nemzetközi hírek.....	9. §
Tényállás	11. §
Gondolatok az új Mt-ről	13. §
Női esélyegyenlőség az Európai Unióban	14. §
Karikatúra.....	15. §
ERASMUS.....	16. §
Kant és Nietzsche a jogi karon....	18. §
Filmajánló.....	20. §
A mese fontossága	21. §
Zenesarok.....	23. §
Humorsarok.....	26. §

IMPRESSZUM

Hirdetésszervezés:

MAGYAR KÖZÖNY

Lapunkat rendszeresen szemlézi az

»OBSERVER BUDAPEST«

Főszerkesztő: Bernschütz Bálint
Sajtókoordinátor: Morissov Márk
Vezető szerkesztő: Sonkoly Tímea
Szerkesztők: Csirik Márton (Márolyi), Kovács Tamás,
Harkai István, Megyesi Dániel,
Heves-Hoffmann Dorottya, Gulyás Nóra,
Csomós Árpád és Kovács Annabella

Tördelés, borító: Pozsár Tímea, UnivDesign
Alapította: Kasza Péter Ferenc és Szénás Tamás
Felelős kiadó: SZTE ÁJTK HÖK

Honlap: www.ajtkhok.hu E-mail: kozony@hok.juris.u-szeged.hu
Nyomda: Planet Corp. Kft. Felelős vezető: Juhász Péter
6771 Szeged Makai u. 4. Tel. 62/431-789, fax: 62/312-519
E-mail: juhasznyomda@invitel.hu Web: www.juhasznyomda.hu
Hirdetésszervezés: Universitas-Szeged Nonprofit Kft.
Elérhetőség: (62) 546-680; hirdetes@univkft.hu
Megjelenik 1200 példányban, ingyenes terjesztéssel

Karunk nyílt napja

2012. január 12-én került sor karunk nyílt napjára.

Ez a rendezvény minden évben sok érdeklődőt vonz Szeged városába, hogy a jogi képzésbe vágyakozók egy kis „útbaigazítást” kapjanak. Bizonyára mindenki emlékszik még, milyen is volt a felsőoktatási tájékoztatókat folytonosan bön-gészni, illetve a szimpatikus intézmények után lényeges, hasznos információkat begyűjteni. Egyeseknek ez gyorsan ment, míg mások a jelentkezési lap végső leadási határidejéig gondolkodtak. A tájékoztatóban a szegedi ÁJTK oktatói segítettek, egy-egy rövid előadás keretében. A hallgatóság a jogász-, a munkaügyi kapcsolatok és társadalombiztosítási igazga-

tási-, a nemzetközi tanulmányok- és végül, de nem utolsó sorban a politológia szakról kapott egy kis „ízelítőt”, továbbá az aktuális felvételi eljárásról is. További kérdéseiket a társalgóban az ügynevezett infopultoknál személyesen is feltehették a vendégek, és egy kis levezetés gyánánt karunkról nézhettek életképeket feldolgozó filmeket. Remélhetőleg a januárban közzétett felsőoktatási keretszámok nem rémisztették el azokat, akik valamely jogi területen képzelik el magukat a nagybetűs életben. Noha a kilátások e téren nem túl fényesek, a lehetőséget senki ne hagyja ki, ha bármilyen ambíciót érez magában!

Itt a XXXI. OTDK részvétel ideje!

2013. áprilisában Szegedé az OTDK Állami és Jogtudományi szekciójának szervezése

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács (OTDT) internetes elérhetőségén megjelent a XXXI. Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) részvételi felhívása, benne az

Állam- és Jogtudományi Szekcióé is, amelyet 2013 áprilisában rendez meg Karunk, Szegeden. 2013 tavaszán 16 szekcióban hirdetik meg a XXXI. OTDK-t, melynek fővédnökei az OTDT,

a Nemzeti Erőforrás Minisztérium és a Magyar Tudományos Akadémia. A tehetséggondozás legfontosabb és egyben leghatékonyabb formájaként bontakozott ki Magyarországon hatvan éves múltra visszatekintő tudományos diákköri mozgalom. Az önképzés, az elítéképzés és a tudósképzés színtere, ahol a kiemelkedő tudósok, mesterek körül kialakuló csoportok, a fogékony és tehetséges hallgatónak az első tudományos sikerek élményét adja. Az elkészült pályamunkákkal pedig az OTDK-n való részvétel jogáért küzdenek. A konferencia célja, hogy a legkiemelkedőbb egyetemisták és főiskolások tudományos és művészeti eredményeinek bemutatási és értékelési fóruma lehessen, ezáltal is ösztönözze az intézményi hallgatói tudományos, művészeti diákköri tevékenységet. Mindazonáltal támogassa és elismerje a felsőoktatás diáktudományos tevékenység résztvevőit. Nem

utolsó sorban segítséget adjon a kutatómunká-

Kari hírek

- Véget ért a Nemzetközi Magánjogi Jogesetmegoldó Verseny
- Mikulás napi alkotmányjogi verseny
- Kutatóegyetemi konferencia

Véget ért a Nemzetközi Magánjogi Jogesetmegoldó Verseny

Mint arról már korábban beszámoltunk, a Nemzetközi Magánjogi Tanszék a HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft. támogatásával jogesetmegoldó versenyt hirdetett az I. félévre. A megadott jogeset megoldásait 2011. november 15-ig várták és elmondások szerint sok alapos megoldás érkezett is.

A verseny helyezettjei a 2011/12. tanév őszi szemeszterében:

I. helyezett: **Balog Balázs**

II-III. helyezettek (megosztva): **Solymár Anna, Gellért Enikő, Simon Alexandra**

A kiírásban meghirdetettekhez képest, az I. helyezett kimagasló megoldásáért a félév végi

vizsga alól felmentést és megajánlott jeles érdemjegyet kapott, míg a II-III. helyezett a félév végi vizsgán +4 pontot érdemeltek ki. A szerkesztőség ezúton is küldi gratulációját a mindnyájuknak!

Mikulás napi alkotmányjogi verseny

Az immáron hagyományszerűen megrendezésre kerülő Mikulás Napi Alkotmányjog Versenyt az idén eddig soha nem látott érdeklődés kísérte a hallgatók részéről. A közel 3 óras küzdelemben, több fordulóban a 26, 3 fős csapatból (csak a másodévesek köréből) a kvalifikációs kör után végül a legjobb tizenhat, majd a legjobb nyolc maradt talpon és harcolt a zsűri elismeréséért és nem utolsó sorban a nyereményekért. Tanszéki vélemény szerint: „A kreatív és műveltségi, valamint összehasonlító alkotmányjogi feladatokat tartalmazó vetélkedőn a

hallgatók kiváló teljesítményt nyújtottak.” Ez pedig az első éveseknek mindenképpen bizakodásra ad okot!

Az első négy helyezett csapat tagjai:

1. helyezett: *Kovács Flóra, Legát Csaba, Márk Soma*
2. helyezett: *Matuszka Petra, Nusser Barbara, Tóth Judit*
3. helyezett: *Farkas József, Szalóky Béla, Virág Noémi*
4. helyezett: *Borzási Tímea, Görög Zoltán, Petróczi Tamás*

Gratulálunk nekik!

MEGYESI DÁNIEL

Atipikus szerződések

IV. hallgatói fórum

A Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Bizottság Jogi Bizottságának Gazdasági Jogi tagjai, Dr. Papp Tekla PhD egyetemi docens, Dr. Strihó Krisztina gyakornok, Dr. Bakos Kitty és Dr. Auer Ádám PhD ösztöndíjas-hallgatók gondozásában, folytatva a 2008-ban megkezdett hagyományokat, immáron negyedik alkalommal, – 2010. december 8-án – került megrendezésre az „Atipikus szerződések – hallgatói fórum”, amelynek a Szegedi Állam- és Jogtudományi Kar társalgója adott otthont.

A Munkabizottság kitűzött céljaival konvenienálva idén is az egyetemi tananyag részét képező atipikus szerződések mélyebb, átfogóbb, tudományos igényű, elméleti és gyakorlati vizsgálatát nyújtotta a meghívott szakemberek előadásain keresztül az érdeklődő ötödéves joghallgatók számára. A konferencia mind a jogtudomány kiválóságainak, mind az atipikus szerződésekkel de facto, a mindennapokban foglalkozó gyakorlati szakembereknek egyaránt interaktív kommunikációra biztosított lehetőséget. A fórum teret engedett a hallgatóknak más egyetemek jogász professzorainak

Kutatóegyetemi konferencia

2011. december 9-én az MTA Szegedi Akadémia Bizottság székházában az MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíjas szegedi kutatók és az Információs Társadalom jogi alprogram kutatóinak részvételével tudományos konferencia zajlott, az Állam- és Jogtudományi Karának szervezésében. A konferencián az SZTE-ről közel negyven – jelenleg Bolyai János Kutatási Ösztöndíjas – kutató mutatkozhatott be, elsősorban nem saját, szakmai közönségük, hanem a szélesebb tudományos társulat előtt. A rendezvény egyben a szegedi Bolyai-klub megalapítására is megfelelő alkalom volt.

előadásaihoz való bepillantásra, s talán az egyes atipikus szerződésekkel foglalkozó szakemberek, jogászok szemléletes előadásain keresztül közelebb is hozta ezeket a kontraktus-típusokat a számú(n)kra.

A konferencia levezetője *Dr. Papp Tekla PhD habilitált egyetemi docens asszony* volt, aki a meghívott előadókat, s az általuk görcső alá vett témákat mutatta be, valamint irányította a hallgatók részéről felvetett „kérdésdömpingen” alapuló interaktív eszmecserét, amely olykor a szakma képviselőinek komoly szellemi kihívást jelentett.

A nyitó előadást *Dr. Barta Judit Phd egyetemi docens, a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának Kereskedelmi Jogi tanszékvezetője* tartotta meg, aki az egyes előadásokra szabott uszke 15 perces időkeretet ahhoz hasonlította, mint amikor az ember nyer egy egzotikus utazást, de csak egy kizárólagos kártyát vihet magával. Az előadásában elmondta, a Miskolci Egyetemen – szemben a szegedi iskolával – 1995. óta a dualista szemlélet nevében mind polgári jogi, mind kereskedelmi

jogi tanszék egyaránt működik, mely utóbbi a 'kereskedelmi szerződések', azaz azon atipikus szerződések oktatását tűzte ki célul, melyekben egyik szerződő fél a fogyasztó. Ezzel kapcsolatban jegyezte meg az előadó, hogy véleménye szerint azon tudományos elgondolás, miszerint a Ptk. nem más, mint római jogi gyökerekre épülő szerződések halmaza, téves, figyelemmel arra, hogy napjainkban egyre több, római jogi múltra vissza nem tekintő szerződés kerül felvételre a Ptk. rendelkezései közé. Az előadás központi eleme a rövid bevetőt követően a fogyasztói jogokat preferáltnak szabályozó 2011/83. EU Irányelv novumai (pl. ellátsági jog gyakorlására nyitva álló határidőnek 8 napról 14 napra való felemelése, tájékoztatási kötelezettség megerősítése), valamint néhány kapcsolódó európai és hazai bírósági gyakorlatból kiemelt jogeset volt. A docens asszony előadása végén Szent-Györgyi Albert Akadémiai székfoglaló beszédéből idézett, miszerint „*az egyetem egyik legfőbb feladata és kötelessége a kutatás, új igazságok keresése. Ezért az egyetemnek át kell hatnia lennie az igazságok szeretetétől, s falai között meg kell őriznie a teljes szellemi szabadság levegőjét, mely nélkül minden kultúra elsovad.*”, amely aforizma a továbbiakban messzemenőkéig átszötte az egész konferencia miliójét.

A jogtudomány kiválóságainak sorát **Prof. Dr. Tattay Levente, a Pázmány Péter Állam- és Jogtudományi Kar Polgári Jogi Tanszékének egyetemi tanára** folytatta, aki a szerzői jogi felhasználási szerződések, a megfilmesítési szerződés világába vezetett be minket hallgatókat. Professor úr e fenti szerződések sui generis, a Ptk. kötelmi jogi szerződésekhez képest pedig innominát mibenlétét a következőkre hivatkozva igazolta: a típuszabadság hiánya, a lényeges körülményekben való megállapodás elmulasztása, az életműszerződés semmisége, a bestseller klauzula, a felhasználási szerződések időtartama, a teljesítés, s végül a kellékszavatosság. Az előadás fennmaradó részében a megfilmesítési szerződés került bemutatásra, amellyel kapcsolatban számos kérdés merült fel mind a hallgatóság tagjai, mind az előadók részről. Különösen a következő jogszabályi

rendelkezések váltottak ki értetlenséget a hallgatóság körében: miért tekinti a jogszabály a producert a film szerzőjének, holott a szerzői mű előállítója valójában a szerző, illetőleg a film szerzői körébe miért nem kerültek be a színészek, habár ipso iure odasorolandó a dramaturg, a jelmeztervező, etc.

A harmadik előadásban **Thurzó György, a Magyar Áruküldők Egyesületének elnöke és Dr. Vogel Barbara (Vogel Ügyvédi Iroda), az egyesület jogásza** annak felvázolására tettek kísérletet, hogy a két rokon területet: a távollévők között kötött szerződéseket és az üzlethelyiségen kívül kötött szerződéseket harmonizáló 2011/83. EU Irányelv milyen jogszabályi változásokat idézett elő az Európai Unióban. Vizsgálódásuk homlokterébe a fogyasztói jogokat, az adatvédelmet, az alternatív vitarendezési fórumokat, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmát, s végül az adózási szabályokat vonták be. Véleményük szerint a jövő – a fogyasztók védelmének, valamint érdekeiknek legmesszebbmenő érvényesítése érdekében – az egységes európai szabályok megalkotása, illetőleg az egységes fórum bevezetése mellett egy egységes európai piac megvalósulásával képzelhető el.

A gyakorlatban jártas szakemberek előadását a **Lombard Lízing Zrt. igazgatója, Rehákné Dr. Boros Ildikó** folytatta, aki vizsgálatának tárgyává az egyoldalú szerződések módosítását tette, különös figyelmet fordítva a banki-szakmai körökben nagy felháborodást kiváltó Szegedi Ítéltáblai döntésre, valamint a kapcsolódó Hpt. jogszabályi rendelkezésekre (Hpt. 210. §), azoknak 2009. óta bekövetkező modifikációjakra. Tekintettel arra, hogy a Kúria (korábbi Legfelsőbb Bíróság) az Ítéltábla ítéletét hatályon kívül helyezte, s új eljárás lefolytatását rendelte el, az ügy végső megoldása még várta magát.

Ezt követően a lízingügyletek aktuális kérdéseiről **Dr. Bartal Tamás, az MFB Zrt. Jogi Osztályának osztályvezetője, jogtanácsosa** tartott prezentációt, aki a viszonylag rövidre szabott idő keretében a lízingpiac 2007-2011. közötti időintervallumban megfigyelhető változását – vonalgrafikon segítségével hívásával

– elemezve megállapította, hogy figyelemmel a vonalgrafikon elnyújtott „U” betű formálására, belátható: a növekedés üteme alacsonyabb, mint a visszaesésé. Az előadó a téma kifejtésének komplexitása érdekében, mind a nemzetközi, mind a hazai jogforrásokat, illetőleg jogalkalmazói gyakorlatot felvillantó eseti döntéseket előadása tárgyává tette, minek után a joghallgatókat bevezette a jogászi munka rejtelmeibe, egyes, a praktizálása során felmerülő, nagy érdeklődésre számot tartó ügyeinek oldalvázán, bepillantást engedve a jogászi gondolkodásba.

Az RDO (Resort Development Organisation; a timeshare-szakma érdekképviseleti szerve Európában) Magyarországi Tagozatának elnöke, koordinátora, Glatz Tamás elsőként az RDO-ról, azaz a 'timeshare krémjéről' adott rövid történeti, illetőleg számszerű statisztikai áttekintést. Megtudhattuk: az RDO, mint osztott tulajdonú üdülési ágazatok érdekképviseleti szerve, az európai timeshare ügyletek hozzávetőleg 60%-át bonyolítja le – igazolva kiemelkedő jelentőségét a szakma berkein belül –, továbbá, hogy Európában a legnagyobb piacot az Egyesült Királyság/Írország jelenti. Európa összesen 1,5 millió üdülőjog-tulajdonos involvál, akik évente 67 millió vendégéjszakát töltenek el, ez éves szinten 72%-os kihasználtságot jelent, amely évente 3,2 milliárd euró árbevételt eredményez az üdülőjog-tulajdonosok 87%-os elégedettségi szintje mellett. Az előadó az RDO legfőbb célkitűzéseiként a lobbizást, a fogyasztók tájékoztatását, valamint a szakma hírnevének javítását jelölte meg. Végül az új timeshare-irányelv, a 2008/122/EK Irányelv által megteremtett újítások kerültek középpontba, a teljesség igénye nélkül: a tájékoztatási kötelezettség megerősítésére, a timeshare közvetett másodlagos tárgyi körének kibővítésére, a 14 napos egységes és kötelező elállási határidőről, etc. Zárásként az irányelvet implementáló 141/2011. (VII. 21.) kormányrendelet mellékletében fellelhető tájékoztatási formanyomtatvány pontjainak elemzésére került sor egy „közgazdász szemével”, valamint prognózis felállítására.

A konferencia záró előadását az **MKB Bank Zrt. képviseletében Csáki Ferenc, a Magyar Faktoring Szövetség elnöke** tartotta meg, bemutatva a faktoring mibenlétét, s a követeléskezelési szolgáltatások palettáját. Maga a faktoring finanszírozással indul, amelyet a követelésbiztosítás, a követelés nyilvántartása, a követelésbehajtás, majd a komplett likviditáskezelés követ. Az előadás folyamán bemutatásra került a teljes körű követélmenedzsment (faktorálás) kapcsán az év végi mérlegjavítás, valamint az árfolyamkockázatok kezelése is. Az előadó a faktoring előnyeiként leginkább a vállalati likviditás jelentős javulását emelte ki, valamint utalt az értékesítés biztonságára, a behajtás hatékonyságának fokozására, a piaci veszteség redukálására, s az aktív értékesítési eszközként való felhasználhatóság lehetőségére. Az előadás keretében az is elhangzott, hogy melyek a leggyakoribb alkalmazási esetei a faktoringnak (pl.: vállalatközi termékek és szolgáltatások értékesítése, rendszeres szállító-vevői kapcsolat, etc.), s zárásként megismerhettük az MKB Zrt. faktoring piacon elfoglalt impozáns helyét, jövőbeli terveit.

A jelenlévő hallgatók létszáma, illetőleg az egyes előadásokhoz kapcsolódóan feltett kérdések magas száma a hallgatók konferencia iránti érdeklődését hivatott demonstrálni, valamint magának a „Atipikus szerződések – hallgatói fórumnak” az egyetem falai között megtartandó konferenciák sorozatában elfoglalt impozáns, hallgatók részéről kiemelt jelentőséggel kezelt helyét. A rendezvény sikerét talán annak is köszönheti, hogy az érintett területen tökéletesen ötvözött elméleti és a gyakorlati tudásanyag átadásának misszióját vállalta és vállalja fel, melynek, úgy hiszem létjogosultsága van a jövőre nézve is, hiszen Malcolm Forbes szavával élve: „a nevelés célja, hogy az üres elmét felváltsa a mindenre nyitott”.

SZÖRÖS ANIKÓ

Nemzetközi hírek

Mi lesz veled Európa?

A 2008-ban kezdődött, és az azóta is vitathatatlanul tartó gazdasági válság természetesen Európába is begyűrűzött, sőt törvényszerű volt, hogy be fog gyűrűzni egy olyan konglomerátumba, amely ugyan közös pénzt használ, a mögötte álló monetáris együttműködést teljes mértékben nélkülözi.

Legalábbis eddig nélkülözözte! Londoni elemzők nagy tételben mernek arra fogadni, hogy nem csak az eurózóna fog szétesni, hanem a közös fizetőszköznek is búcsút inthet a kontinens nyugati fele. Ezt persze az uniós gazdaság motorja, Németország, és a vele szorosan együttműködő Franciaország nem szeretnék, vagy ha konkrétan szeretnének fogalmazni, nem engedhetik meg maguknak. Éppen ezért jutottak el végre odáig a fő döntéshozók, hogy új szigorúbb költségvetési együttműködést teremtenek meg, amely sokak szerint a Wolfgang Schäuble német pénzügyminiszter és Karl Lamers által megálmodott *Kerneuropa* – vagyis a „Mag-Európa” megteremtéséhez vezethet.

Ahogy az új „Európai Föderáció”, a nemzetek felettség új dimenziója teljesen érthető okokból elemi érdeke a német és francia félnek, úgy az angolok már a gondolatától is irtóznak, hogy Brüsszel bármiféle pénzügyi-politikai kontrollt gyakorolhasson a londoni City pénzintézetei és bankárai felett. Nagy-Britannia különutaságához kétség sem férhet. Ők már a schengeni térség kialakítását sem támogatták, így várható volt, hogy a brit euroszeptikusok „keresztülverik” akarataikat és kikényszerítik a brit vétót. Noha ez a kijelentés vitatható lehet sokak számára, Nagy-Britannia előbb-utóbb válsázuhoz érkezik, és el kell döntenie, hogy az Uniót kívül, vagy belül szeretne élni. Ez persze jóval árnyaltabb kérdés, amibe feltétlenül benne értendő az is, hogy az esetlegesen kiváló skótok hogyan viszonyulnak majd Európához.

Jóllehet, a német-francia duó az egységes gaz-

daságpolitika mellett hitet tett, a dolog korántsem ilyen egyszerű. Nicolas Sarkozy leszögezte, hogy szó sincs egyelőre a nemzetek feletti Európa és a nemzetek Európája körül zajló viták megnyitására, szerinte az újjáalapítás „*kor-mányközi egyeztetésekkel történik majd... mert Európának stratégiai és politikai döntéseket kell hoznia.*”

Az idézett nyilatkozat ellentmond a felvázolt Kerneuropa víziójának, 2011 decemberének második hetében mindenesetre megtették az első lépést megvalósítása felé. A tizenhét euroövezeti tagállam és a hozzájuk csatlakozott, a valutaunió egyelőre nem részes tagállamai vállalták, hogy a strukturális államháztartási hiányukat a GDP fél százaléka alá, az államadósságot pedig a bruttó hazai össztermék 60%-a alá csökkentik. Amennyiben ennek a kötelezettségnek nem tennének eleget, akkor hajlandók lesznek magukat alávetni az Európai Bíróság felelősségre vonó eljárásának.

Ez a típusú költségvetési szigor a dél-európai tagországoknak, nevezetesen Portugáliának, Spanyolországának, Olaszországának és Görögországnak bizonyára komoly fejtörést fog okozni. A felsorolt országokban az új követelményrendszer komoly gondokat okozhat, a vállalt költségvetési szigor betartása jelentős áldozatokat fog követelni a teljesen más politikai közeghez szokott, más hagyományok szerint szocializálódott társadalmakban. Görögország remélhetőleg intő példa lehet a tőle nyugatra elhelyezkedő, Euróval fizető államoknak, ha mégsem, fennállhat a veszélye, hogy beigazo-

Steve O'Brien

lódnak a londoni jöslatok, és a hellének visszatérnek a Drachmához.

Ez számos kérdést felvet. Egyrészt sokan érvelnek amellett, hogy ha csak egyetlen tagállam is kiválik a valutaunióból, az nem csak, hogy precedenst teremt, hanem mély recesszióba taszítja az egész eurózónát, és vele együtt számos másik országot, valamint jelentős károkat okozhat több, az Unióval szoros gazdasági kapcsolatokat ápoló egyéb világgazdasági szereplőknek.

Másrészt hosszabb távon akár előnyére is válhat az elkerülhetetlenül kétsebességessé váló Európa számára, ha azok az országok, amelyek nem tudnak, vagy nem akarnak lépést tartani a maggal, inkább leválnak róla. A válság nem fog örökké tartani – ennek bizonyítására elég egy pillantást vetni a Kondratyev-görbére –, így a maradék bizonyára tartós fellendülésre számíthatnak, köszönhetően a szoros együttműködésnek és takarékoskodásnak. Nem nehéz kitalálni, hogy ebbe a közösségbe Németország, Franciaország, a Benelux államok és Ausztria fognak tartozni, legalábbis ma még ez tűnik a legkézenfekvőbbnek.

Hogy mi lesz a keleti tagok sorsa? Szlovákiában és Szlovéniában már Euróval fizetnek, hozzájuk csatlakoztak az észtek is. Ők nyil-

vánvalóan szeretnék kivenni a részüket az új típusú együttműködésből. Lengyelországot mérete elvileg predestinálhatja arra, hogy ők is csatlakozzanak, és rángassák magukkal a még nemzeti valutával fizető és gazdasági gondokkal küszködő két balti államot, Litvániát és Lettországot, akiknek nem igen lesz más alternatívájuk, ha csak nem akarnak megint Oroszország érdekszférájához tartozni.

Skandinávia a történelem során eleve periféria volt, és egyelőre nem tűnik valószínűnek, hogy a két királyság, Dánia és Svédország csatlakozzon a magasabb fordulatszámra kapcsoló Európához, amit gazdasági erejük miatt egyelőre úgy tűnik, meg is tehetnek. Finnország szintén periféria, de jól felfogott érdeke azt diktálja, hogy ő se maradjon ki a fiskális unióból.

Magyarország sajnos egyelőre leszakadni látszik a visegrádi négyek csoportjától, és egyre inkább Romániával és Bulgáriával említik egy lapon. Őszintén reméljük, hogy ez csak átmeneti periódus, és az ország visszatalál az európai integráció útjára. A magyar döntéshozóknak meg kell érteniük, hogy a „keleti szél” nem fúj elég erősen, hazánkat gazdasági, kulturális és geopolitikai helyzete predestinálja az EU-tagságra, amelyet nem írhat felül semmiféle más érdek. Ugyanakkor meg kell tanulnunk érdekeinket is

megfelelően érvényesíteni, összhangban az uniós normákkal és jogrenddel, a konszenzuskeresés talaján.

Ami Európa távolabbi jövőképét illeti, abban nem lehetünk olyan biztosak. Abban azonban igen, hogy az öreg kontinensben még bőven van potenciál, amelyet alátámaszt, hogy egyetlen országnak számítva világszerte a bruttó hazai össztermék tekintetében megelőzve az Egyesült Államokat. A további fejlődésben rejlő

lehetőségeket azonban csak akkor tudja kiaknázni, ha az egyes tagállamok végre felülemelkednek saját korlátaikon, és elfogadják, hogy a világgazdaságban, a feltörekvő versenytársakkal szemben csak úgy őrizhetik meg hosszú távú fölényüket, ha minden eddiginél szorosabb együttműködésre lépnek egymással.

H.I.

Tényállás

2011. utolsó előtti ülésén három alkotmányellenes jogszabályt, illetve annak részeit semmisítette meg az Alkotmánybíróság, a magánnyugdíj-pénztárak ügyében azonban továbbra sincs döntés.

Az új egyházügyi törvényt (a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi C.) közjogi érvénytelenség miatt teljes egészében megsemmisítette a taláros testület. Az indítványozók itt azt kifogásolták, hogy noha a Hárszabály szerint zárószavazás előtti módosító javaslatokat csak a törvény koherenciázavarának megszüntetése – és egyéb jogtechnikai jellegű megfontolások – miatt lehet benyújtani, mégis érdemi változtatásokat eszközöltek így a kormánypárti politikusok megfosztva ezzel ellenzéki képviselőtársaikat az érdemi vita lehetőségétől. A bírák többsége osztotta az indítványozók álláspontját. „Az Alkotmánybíróság korábbi joggyakorlatá-

ra is figyelemmel úgy ítélte meg, hogy a zárószavazás előtti módosító javaslat benyújtási lehetőségének a koherenciázavarra korlátozása azért is jelentős szabály, mert enélkül — illetve figyelmen kívül hagyása esetén — a törvényhozási eljárás legvégső szakaszában is sor kerülhet a törvényjavaslat koncepcionális, átfogó módosítására. Az ilyen gyakorlat azt eredményezheti, hogy részben vagy egészben kiüresedik a törvényhozási eljárás ezt megelőző szakasza (a törvényjavaslat általános és részletes vitája), ami pedig a megfontolt és minőségi törvényalkotást szolgáló biztosítékoknak kiüresedését eredményezheti. Ez alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Hárszabálynak a zárószavazás előtti módosító javaslatok benyújtására vonatkozó rendelkezése a demokratikus hatalomgyakorlás és a köz érdekében végzendő képviselői tevékenység garanciájának minősül, ezért megsértése olyan súlyos eljárási szabálytalanságnak tekintendő, amely a törvény részének vagy egészének közjogi érvénytelenségét idézi elő.”

Bragyova András frappáns párhuzamos indokolásában vázolta a törvény alkotmányjogi

fogalmát, s különböző ismérvek figyelembevételével meghatározta azt, hogy melyek a törvény szükségszerű és lényeges elemei (így: a törvényhozási eljárás, mely szükségszerű társadalmi nyilvánosságot feltételez, valamint érvek és ellenérvek megvitatása eredményeként kerül elfogadásra), mely a kelsen-i normapiramis második lépcsőjén helyet foglaló jogszabályt a nála alacsonyabb szintű jogforrásoktól (pl.: rendelet) megkülönböztetik.

Dienes-Oehm Egon alkotmányíró a többségtől eltérően közelítette meg a kérdést. Szerinte az eredeti javaslatban „ex lege” elismert egyházak számának csökkentése nem eredményezte az eredeti koncepció lényeges megváltoztatását, így nem vezetett alkotmánysértéshez.

Máshogy közelítette meg az alkotmányjogi problémát Paczolay Péter elnök. Ő annak adott hangot, hogy a Házaszabály megsértése önmagában nem alapoz meg alkotmánysértést. Különvéleményéhez Szalay Péter és Szívós Mária is csatlakoztak.

Pokol Béla szerint az Alkotmánybíróságnak csakis a legesleges szükségesebb esetben szabadna eljárási alapon beavatkozni a törvényhozás menetébe, s ez a kivételesség jelen ügyben szerinte nem állt meg. Hangot adott továbbá azon nézetének, hogy a testület eddigi gyakorlatában használt közjogi érvénytelenség félrevezető lehet, s a lényegét szerinte jobban kiemelő eljárási érvénytelenség kifejezés meghonosítása mellett érvelt.

Pontosan egy évvel ezelőtt nagyot csatlakozott a médiatörvény ügye is. Számos ellenzéki országgyűlési képviselő jelezte, hogy a taláros testülethez fog fordulni igaza védelmében.

A törvény problémás részei alapvetően az alábbi pontok köré összpontosultak. Egyrészt a donái utcai ítések szerint sérti az Alkotmányt az, hogy a törvény hatálya kiterjed a sajtótermékekre is, noha ott nem lenne indokolt a szigorúbb szabályozás, melyet az audiovizuális média esetében a frekvenciák, azaz az erőforrások – legalábbis részben – korlátozottsága igazol. A határozat ezen részének lényegét talán az alábbi megállapítás fejezi ki a leginkább: „hatósági tartalomfelügyelet lehetsége önmagában

ugyan az írott sajtó esetében sem alkotmányellenes, de a jogalkotónak fokozott figyelemmel kell lennie arra, hogy a különböző médiumok szabályozását eltérő alkotmányossági mércék határozzák meg.”

Alkotmányellenes az a rendelkezés is, mely szerint az újságírókat a bírósági és hatósági eljárásokban csak akkor illeti meg a forrásvédelem joga, ha az átadott információ közzétételéhez közérdek fűződött. Ez a szabály alkotmányos indok nélkül nyitja tágira a sajtószabadság korlátozásának lehetőségét.

Nem találta alkotmánykonformnak a testület a média- és hírközlési biztos intézményét sem, mely az ombudsman mintájára közelebről meg nem határozott „érdeksérelmeket” vizsgált volna a média világában. Ez pedig a sajtószabadság szükségtelen és aránytalan, azaz alkotmányellenes korlátozásának minősül.

Az Alkotmánybíróság a törvény azon részét is megsemmisítette melyek olyan adatok szolgáltatását írták elő az NMHH részére, melyek védett információnak (pl.: ügyvédi titoknak) minősülnek.

Ez utóbbi kapcsán Pokol Béla különvéleményében a megváltozott körülményekre és médiaviszonyokra alapozva a testület korábbi gyakorlatától való eltérést javasolt. Szerinte a médiára nem az állami beavatkozás jelenti a legnagyobb veszélyt. „Napjainkban azonban a médiaszociológiai elemzések tömege mutatja, hogy a szervezett magánhatalmak tömegmédiumok feletti – és közvetve az emberek feletti – uralma jelenti a legnagyobb veszélyt a demokratikus nyilvánosságra, különösen mivel e szervezett médiahatalmak globális szinten, illetőleg az egész euro-atlanti térségben szerveződve az egyes államokhoz képest sokszorosan nagyobb anyagi erővel és tömegbefolyással rendelkeznek.” Ezek alapján a nagyobb mértékű állami beavatkozás, s ennek alapján a szigorúbb adatszolgáltatási kötelezettség előírása szerinte alkotmányos. A különvélemény ezen pontjához Lenkovic Barnabás is csatlakozott.

A büntetőeljárás törvény számos új pontját is alkotmányellenesnek, illetve az Európai Emberi Jogi Egyezménybe ütközőnek ítélte az al-

kormánybírák többsége. Így azt az illetékességi szabályt, hogy kiemelt ügyekben az ügyészek választhatják meg az eljáró bíróságot, a tanú adatai zárt kezelésének mérlegeléstől függő elrendelése, a százhusz óráig tartó őrizet, az őrizet első negyvennyolc órájában a védővel való kapcsolatfelvétel jogorvoslat nélküli megtilthatósága. A határozat hosszan idéz az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatából, s végül arra a következtetésre jutott, hogy a fenti rendelkezések a tisztességes eljáráshoz való jogot, illetve annak részelemeit (pl.: törvényes bíróhoz való jog) sértik.

Szívós Mária – korábbi büntetőbíró – egy a nyomozás és tágabb értelemben az állami közhatalom érdekeit messzemenőbben tiszteletben tartó különvéleményt jegyzett. Az őrizet

első negyvennyolc órájában a védővel való kapcsolatfelvétel jogorvoslat nélküli megtilthatóságáról az alábbiakat mondta: „A nyomozás első 48 órája ugyanis a bizonyítékok beszerzése, a helyszín biztosítása, a bűntársak elmenekülésének megakadályozása és azok kézre kerítése, stb. érdekében kiemelkedően fontos, és az eljárás sikerét döntően meghatározza. Ezen célhoz képest az, az egyébként kétségtelen tény, hogy az őrizetes 48 óráig nem beszélgethet az ügyvéddel, álláspontom szerint nem döntő, sőt elhanyagolható.” Különvéleményéhez Dienes-Oehm Egon és Pokol Béla alkotmánybírák csatlakoztak.

MÁROLY

Gondolatok az új Mt-ről

It's a brand new day - szól Sting slágerének refrénje és mintha az új Munka Törvénykönyvéről írta volna, olyan sok változást hozhat az Országgyűlés által már elfogadott és 2012. július 1-jén hatályba lépő új törvényszöveg. Jöjjenek hát a nagyobb változások a munkaviszony fázisaira lebontva.

A munkaviszony létesítése körül csupán némi változás történik, az írásba foglalás továbbra is fennáll alaki követelményként, viszont az e sorok írásakor még hatályos rendelkezésben meglévő három kötelező tartalmi elemből ezentúl csak a munkakört és az alapbért kell meghatározni. Határozott idejű munkaviszony esetén a maximális időtartam nem bővül, kiegészítésekkel együtt is marad legfeljebb 5 év. Fontos megemlíteni ugyanakkor, hogy a munkáltatónak széleskörű szabadságot biztosít az új jogszabály: a kollektív szerződés a jogi normától bármely irányba történő elmozdulást tesz lehetővé, legyen szó akár a bérpótlékokról, akár az éves szabadságnapokról. A kabinet tehát a munkavállaló és a munkáltató tárgyaló-, egyeztetőreijére bízta az eltérés irányát és mértékét.

Egy teljesen új fogalom is bevezetésre kerül a jövő évtől, mégpedig a munkavállalói biztosíték. Az új intézmény alkalmazásának körébe azok tartoznak majd, akik munkakörükből fakadóan pénzzel, értékkel dolgoznak (habár eme tevékenységeket nem értelmezi a törvény). A biztosítéki jelleg abban mutatkozik meg, hogy a felek – nem csak a jogviszony kezdetekor – megállapodhatnak: a munkavállaló egy havi munkabérnek megfelelő biztosítékot fizet a munkáltatónak egy esetleges károkozás esetére. Az így begyűjtött pénzüsszeget egy külön vezetett számlán lesz köteles kezelni a munkáltató és a munkaviszony megszűntekor a mindenkori jegybanki alapkamattal növelt összeget kell visszafizetnie.

A munkabér tekintetében érdeklődésre tarthatnak számot a minimálbérré vonatkozó

rendelkezések, melyek alapján a kormánynak lehetősége lesz földrajzi illetve nemzetgazdasági ágazonkénti differenciálás alapján meghatározni a minimálbér mértékét. (A megoldással szemben felmerült aggályok elosztatása végett a foglalkoztatáspolitikáért felelős államtitkár elmondta, ez csak egy lehetőség, amely munkahelyek megmentése érdekében kerülhet alkalmazásra.) A jogszabály arra nem tér ki, hogy milyen mértékű, és milyen elveken alapszik ez a differencia. A bérpótlékok rendszerében nem történt gyökeres változás, azonban a délutáni és éjszakai műszakpótlék júliustól összevonásra kerül és műszakpótlék elnevezéssel a 18 órától reggel 6 óráig tartó munkarendre 30%-os pótlékot határoz meg többműszakos dolgozók esetén. A már fentebb említett változások miatt azonban ez a szabály közel sem kőbe vésett, hiszen a jövőbeli kollektív szerződés erősen diszpozitív volta miatt a felek másban is megállapodhatnak. Apró érdekességként szolgálhat, hogy a fél év múlva hatályba lépő jogszabály nem tesz említést az euróról (illetve annak esetleges bevezetéséről), a munkabért megállapítani és kifizetni csak magyar forintban lehetséges.

Míg a munkaviszony keletkezésénél arányaiban kevés módosítást hoz a jövő, addig a megszűnés/megszüntetés szabályai

jelentősebb átalakuláson mennek keresztül. Fontos megjegyezni, hogy a rendes felmondás elnevezésből eltűnik a jelző, illetve a rendkívüli felmondás nevében azonnali hatályú felmondásra módosul. Érdekvédelmi sikerként könyvelhető el, hogy benyújtott törvényjavaslatba is felvételre kerültek a kismamák és a védett korúak védelméről szóló szakaszok. Lényegi eltérés, hogy az új Munka Törvénykönyve nem kötelezi a munkáltatót, hogy felmondás előtt a munkavállaló számára biztosítsa az ellene felhozott kifogásokkal szembeni védekezési lehetőséget. Felmondás miatti jogvita esetén pedig júliustól nem a teljes, elmaradt munkabér, hanem maximum 12 havi távolléti díj megfizetésére kötelezi a törvény a munkaadót. Még könnyebb lesz felmondani határozott időre szóló szerződés esetén, ahol indokolás nélkül (!) azonnali hatállyal megszüntethető a munkaviszony, erre viszont kizárólag a munkáltatónak lesz joga (munkavállaló ugyanezt csak lehetetlenülésre, aránytalan sérelemre hivatkozva teheti meg).

Helyszűke miatt a cikk természetesen nem tért/térhetett ki az összes változásra, inkább megpróbálta összegyűjteni a fontosabb változásokat.

GULYÁS NÓRA

Női esélyegyenlőség az Európai Unióban

„A nemek közötti egyenlőség az Európai Uniónak az EK-Szerződésben foglalt alapelve, egyik célkitűzése és feladata, valamint a nők és férfiak közötti esélyegyenlőségnek valamennyi tevékenysége során való általános érvényesítése az Unió konkrétan meghatározott feladata...”

„Harc a női erőszak ellen!”, „Egyenlő munkáért egyenlő bér!”, „Választás család és karrier között?!”

Ilyen és ehhez hason mélyen szántó gondolatok merültek fel egy eldugott tanteremben az „Női és férfi egyenjogúság az Európai Unióban” című német nyelvű kurzuson. Három napon át osztrák, szerb, olasz, francia és magyar lányok

tartottak előadást arról, hogy milyen problémák merülnek fel a férfiak és a nők között - a szerelmen kívül. És a legfontosabb, ami egy jogi karon nem maradhat el: hogyan próbálják ezt jogi keretek között tartani, jogszabályokkal megállítani

az igazságtalanságot, és a mai fiatalok, milyen tervekkel állunk elő a saját jövőnkkel kapcsolatban. Vajon mi, lányok azért tanulunk legjobb esetben öt, de ha ügyvéd vagy egyéb komolyabb célokkal rendelkezünk, még több évet, hogy választás elé állítsanak a munkahelyünkön, hogy a babát vagy az állásunkat szeretnénk megtartani?! És vajon, ha sikeresen feltornázzuk magukat a ranglétrán, megbecsülik-e a munkánkat annyira, mint nyakkendő társainkét, és vajon elegendő beleszólási jogunk van egy döntéshozatali folyamatba, vagy egyáltalán ugyanannyi nyugdíjat kapunk-e? Hiszen mi - legalább ebben jobbak vagyunk - tovább élünk.

Az Európai Bizottság öt évre szóló stratégiájában az európai nők és férfiak közötti esélyegyenlőség javítását hivatott elvállalni. A stratégia középpontjában a nők jelentette potenciál jobb kihasználása, és ezáltal az EU gazdasági és társadalmi célkitűzéseinek előmozdítása áll. Valamint a munkát vállaló nők számának növelése, és ezáltal az Európa 2020 stratégiában célul kitűzött, mindkét nemre kiterjedő 75%-os foglalkoztatási arány elérésének megkönnyítése. És végül az „egyenlő fizetések európai napjának” bevezetése annak a ténynek a tudatosítása érdekében, hogy a nők

fizetése továbbra is átlagosan 18%-kal marad el a férfiak bére mögött az Európai Unióban. Talán számomra az egyik legeltitkoltabb a problémára is együttműködést követel a tagállamokkal a nők elleni erőszakkal szembeni küzdelem terén, különösen az Európában és másutt élő nők genitális megcsonkításának felszámolása érdekében.

Az Európai Unió mindenre gondol. Megjegyzik, hogy az is negatív diszkriminációnak, ha például a német nyelvben megkülönböztetik a tárgyakat a névelőkkel. Az UNESCO 1989-es és az Unió 1990-es irányelvei arra hívják fel a figyelmet, hogy a németek próbálják ezt a szexizmust a mindennapi szóhasználatból eltüntetni. Így lehetséges, hogy Ausztria "nagy fiai" mellett "nagy leányai" is szerepelnek ez évtől az osztrák himnuszban. És talán, ami még ilyen szokatlan megközelítése ennek a témának, az Unió egyes irányelveiben arra hívja fel a média szerepét, hogy a nőket ne buta, elesettként mutassák be, hanem ott is, a reklámokban is egyenlő félként kezeljék a férfakkal. Oké, de akkor mit szólnának a mi médiánkhoz? Vagy a Való Világhoz?

KOVÁCS ANNABELLA

Karikatúra

Még mindig a válságról

A 2008 őszen kirobbant pénzügyi válságnak korántsem látszik a vége, sőt folyamatosan egyre borúsabb előrejelzések látnak napvilágot, és sikeres és áldozatmentes megoldással eddig még senki nem rukkolt elő. Miközben a magyar gazdaság kilátásai sem a legrózsásabbak, az eurózóna felett is sűrűsödnek a felhők.

A történet persze már régen nem csak az évekig a figyelem középpontjában álló görögökről szól. Ott sem volt azért minden rendben, s ahhoz sem kellett volna különösebb köz-

gazdasági ismeretek, hogy valaki már korábban észrevegye, hogy a legtöbb európai ország lakosai számára elképzelhetetlen mértékű szociális ellátórendszer kirívóan alacsony adófizetési

hajlandósággal kombinálva nem fog sok jóra vezetni. Folyamatosan újabb és újabb hiteket kell a görögöknek nyújtani, de sehogy sem akar látszani, hogy mitől fog az államadósság fenntartható pályára állni. A költségvetési hiány ilyen brutális leszorítása, ugyanis teljesen lehetetlenné teszi bármiféle gazdasági növekedés beindítását. Egyes elemzők azt jósolják, hogy a görögök már idén elhagyják az eurózónát.

Hamar kiderült azonban, hogy másoknak is akadnak súlyos strukturális gondjaik, s ennek hatására olyan politikai folyamatok indultak el mind tagállami, mind uniós szinten, melynek hosszútávú következményeit még csak találgatni sem érdemes. A görögök után az írek, a portugálok, a spanyolok, s legújabban az olaszok kényszerülnek drasztikus megoldásokkal a további lecsúszás elkerülésére. Megbukott a görög és az olasz miniszterelnök (utóbbi távozását az olaszok kitörő örömmel fogadták), Spanyolországban történelmi vereséget szenvedett a baloldali kormány, s a Cortez-be bekerültek a baszk radikálisok is.

Eközben Brüsszelben is történelmi léptékű változások zajlanak le a szemünk előtt. Többen az integráció erősítését és a közös, vagy legalábbis konvergáló fiskális politika bevezetését vélik a válság ellenszerének és a piacok megnyugtatásának. Úgy tűnik azonban, hogy az integráció újabb és újabb szintjeit a pénz-

piacok nem veszik kellő garanciának. A magyar soros elnökség idején kidolgozott, s nemrégiben elfogadott hatos ún. hatos jogszabálycsomag, a stabilitási paktum, a monetáris politika szigorúbb felügyelete, az EFSF s a 2013-tól a helyébe lépő ESM sem tűnik csodafegyvernek. Az európai vezetők a legutóbbi csúcstalálkozón még szorosabb együttműködési megállapodást kívántak előterjeszteni az alapszerződések módosításával, de ezt a britek megvétózták. A tervet így kormányközi megállapodás útján kívánja megvalósítani a többi tagállam, egyes kormányok – köztük Magyarorszáé is – a törvényhozás felhatalmazására várnak az új – mostmár mindenbizonyra kellő hatékonyságú – mechanizmus kiépítéséhez.

MÁROLY

Interjú Tornyai Zsuzsi joghallgatóval és Nagy Vera nemzetközi tanulmányok szakos hallgatóval

Unásig lehetne ismételtetni, hogy az Erasmus ösztöndíj mennyire fenekestül felforgatja egy egyetemista életét, hogy valóban életre szóló barátságok táptalaja vagy éppen olyan nyelvtudás örökbérletét nyújtja, ami semmivel sem helyettesíthető. Ehelyett azonban álljon itt egy interjú két lánnyal, aki átélte milyen egy kicsit görögnek lenni az ókori istenek földjén.

- **Gulyás Nóra:** *Együtt vágtatok neki az Erasmusnak?*

- **Tornyai Zsuzsi:** Együtt mentünk, együtt jöttünk haza a vizsgaidőszakra, de külön megyünk vissza. Vera már holnap indul, aztán majd én is pár nap eltéréssel.

- **G. N.:** *Milyen időtartamra nyertétek el az ösztöndíjat? Gondolkoztatok más országban, városon?*

- **T. Zs.:** Négy hónap időtartamra költöztünk ki Thesszalonikibe, októberi kezdéssel. Részemről az volt biztos, hogy nagyon szeretném kipróbálni az Erasmust. Görögország csak később került a képbe, de egy percig sem bántam meg a döntésemet.

- **Nagy Vera:** Abban az elejétől fogva biztos voltam, hogy mediterrán országba szeretnék pályázni és nagyon sokáig Ciprus volt az egyetlen cél. Aztán Zsuzsi felvetette ezt a lehetőséget és bár egy darabig a kettő között vacilláltam, végül e mellett döntöttem és szerencsére a Büntetőjogi és Büntető Eljárásügyi Tanszék mindkettőnket támogattott a döntésében.

- **G. N.:** *Meséljete a tapasztalataitokról! Milyen volt a kezdés, a beilleszkedés?*

- **T. Zs.:** Nem volt egyszerű, mert mire kiértünk, visszamondták a kollégiumi foglalásunkat, úgyhogy nagyon hamar kellett megoldani a szállás kérdését. Szerencsére egy rövid átmeneti megoldás után rátaláltunk egy apartmanra, ami nem is lehetne tökéletesebb.

- **N. V.:** Képzeld el egy tengerre néző panorámát, minden nap más és más naplementével, néha tengeri viharokkal, hatalmas óceánjárókkal. Mindezt abból a városból, ami egy sziklafalra épült. Egy óra alatt lehet eljutni a tengerparttól a havas hegytetőig. Két lett és egy német lakótársunk van, akikkel mostanra fél szavakból is megértjük egymást.

- **G. N.:** *A görög válság mennyire volt kézzelfogható a hétköznapjaitokban? Igaz az, amit a hírekben látunk?*

- **N. V.:** Igazán nem volt érzékelhető számunkra. Leginkább azért, mert a város egyik jó környékén laktunk, ahol mindenki ugyanúgy kávézott, vásárolt, mintha semmi nem történt volna. Kérdeztük is egymástól: hol van itt válság? A turizmus továbbra is virágzik. Habár egyszer egy bácsi miután megtudta, hogy Magyarországáról jöttünk, az volt az első válasza, hogy ha jól tudja nálunk is hasonló a helyzet...

- **T. Zs.:** Persze, ha kintebb mész a belvárosból, ott már más képet mutat meg magából. Ott valóban vannak tünetek, betört kirakatok, kiégett autók, az már inkább közelít a külföldi tudósításokhoz, de Thesszaloníki alapvetően egy békés, élhető nagyváros.

- **G. N.:** *Bármilyen érdekességet tudtok mesélni a városról, az ott élő emberekről?*

- **T. Zs.:** Nem tudtunk rájönni, hogy miért, de minden sarkon, ahogy mondom, minden sarkon van egy pékség, de ami furcsább egy patika is. A hír pedig igaz: az ebéd és a vacsora az egyetemi menzán ingyen van. Mindenkinek.

- **N. V.:** A görög férfiak pedig nem tudnak mit kezdeni a szőke nőekkel. Jobban mondvá bárkivel, akinek nem fekete a haja. Ezt pedig gyakran próbálják meg úgy a tudomásunkra hozni, hogy nem hajlandóak átengedni a zebrán. ☺

- **G. N.:** *A görög nyelvel mennyire barátkoztatok meg?*

- **N. V.:** Az Erasmus előtt nem jártunk nyelvtanfolyamra és szerencsére a hétköznapokban is képesek vagyunk boldogulni nélküle, mivel szinte mindenki jól beszél angolul, legyen az a zöldséges vagy éppen valamelyik professzor. Ennek ellenére alapszinten megtanultunk kommunikálni, eladni már nem lehet minket.

- **T. Zs.:** A szakirodalom viszont elég rossz arányban van meg általunk is ismert nyelveken (angol, német), illetve ami mégis megtalálható, az nagyon régi kiadásban, akad, hogy hatálytalanul.

- **G. N.:** *Milyen időjárás fogad majd titeket a visszaérkezéskor?*

- **T. Zs.:** Nagyjából 10 fok van ilyenkor Thesszaloníkiben, ez teljesen normális. Viszont ért minket meglepetés, mert november legelején egyik napról a másikra 20 fokot zuhan a hőmérséklet és erre nem voltunk felkészülve, már ami a ruháinkat illeti. Nehéz volt a rövid ujjúakból, szoknyákból és papucsból álló bőrröndből rétegesen felöltözködni. De a legrosszabbul az olaszok viselték, ők azt mondták hazarepülnek, ez kibíratatlanul hideg.

- **N. V.:** A németek persze nem is értették mi a probléma...

- **G. N.:** *Mit terveztek még a hátralévő időre?*

- **N. V.:** Amint abszolváljuk a kinti vizsgáinkat is, valószínűleg utazunk még kicsit a környé-

ken. Athén valószínűleg kimarad, mert a görög ismerőseink nem tanácsolták, hogy odamenjünk, elég veszélyesnek írják le. A Meteoráknál és az Olümposzon már jártunk, de még terve-zünk akár valamilyen terv nélküli túrát is.

- **T. Zs.:** Nehéz lesz otthagyni ezt a csodálatos várost, de igyekszünk még minden pillanatot kihasználni, új élményeket begyűjteni Valóban egyedülálló élmény az, amit az Erasmus jelent – csak az érti igazán, aki átélte.

- **G. N.:** *Köszönöm az interjút!*

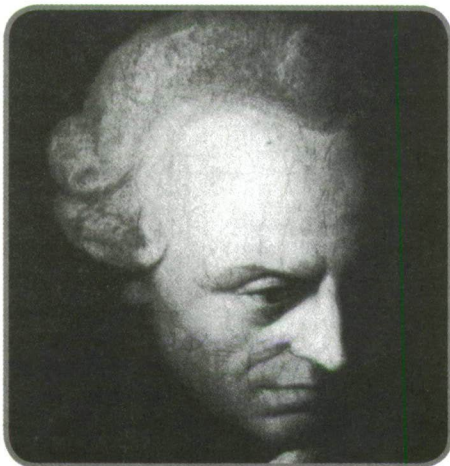

Kant és Nietzsche a jogi karon

December 1-jén Karunkon tartott vendégelőadást a nagyváradi jogi fakultás oktatója, Horian-Ciocan Maria, aki közel két óra alatt szemléletesen demonstrálta hallgatóságának, hogy a filozófia absztraktnak tűnő problémái sokszor nagyon is kézzelfoghatóak, s egy jogász érdeklődésére is számot tarthatnak.

December első napján, 10 órákor várakozással telve ültem be a Kar 216-os termébe, melyben annyi embert talán még sosem láttam összezúfolódní, mint azon a délelőttön. Ennek az volt az oka, hogy jogbölcselet előadás helyett aznap erre ülhettek be a másodéves joghallgatók; s ezt öröndetes módon igen sokan meg is tették.

Horian-Ciocan Maria filozófiát és jogot végzett, utóbbiból jelenleg a Phd. értekezését írja. Előadását két részre bontva egy-egy olyan témáról beszélt nekünk, melyek ugyan a jogbölcselet számára sem idegenek, ám elsősorban mégis inkább morálfilozófiai jellegűek: ez pedig az igazságosság, illetve az erkölcsi kötelesség.

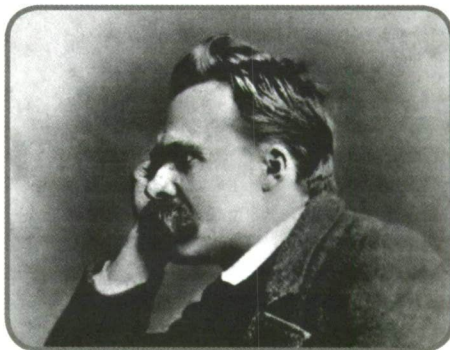
Az első előadás ('Nietzsche on justice') Nietzschének az igazságossággal kapcsolatban megfogalmazott gondolataival foglalkozott. A német filozófus a rá jellemző módon ezt a témát sem egyetlen, szisztematikus műben járta körül, hanem számos írásában érintette azt, s ezeket megismerve alkothatunk magunknak képet az idevágó nézeteiről. Gondolatait, de még csak azoknak az előadás során elhangzott kivonatát sem lehetne itt pár sorban összefoglalni, úgyhogy ezek közül csupán a legfontosabbat emelném ki. Nietzsche elvetette az egyenlőségként felfogott igazságosság eszméjét, mely szerinte nem működhet olyan társadalmakban, ahol nyilvánvaló a közösség tagjainak egyenlőtlensége: márpedig a keresztény morális renden alapuló nyugati társadalmakat ilyennek tartotta. Ehhez hasonló gondolatai sokszoros félreértések és heves viták forrásául szolgáltak, így a téma iránt érdeklődőknek mindenképp érdemes megismerkedniük Nietzsche filozófiájával.

A második előadás ('Kant and the duty of morality') Kant és a morális kötelesség problémáját járta körbe. Mivel az első téma némiképp bonyolultabb volt, s talán még a hallgatóság is bátortalankodott, így ott nem alakult ki interakció, ám ez a második előadás során másképp alakult. Horian-Ciocan Maria érdekes példák segítségével sarkallt minket közös gondolkodásra, melyek alapján megtudhattuk például azt,

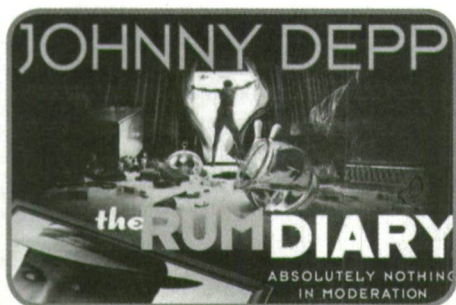
hogy a jelenlévők nagy része utilitarista módon gondolkodik morális problémákról. A feltett kérdésre, miszerint ha egy villamos megállíthatatlanul sodródna öt, a sínen álldogáló munkás felé, ám egy váltó segítségével átirányíthatnánk a szerelvényt egy másik vágányra, amely így csupán egy azon áthaladó embert gázolna halálra, a jelentkezők körülbelül 90 százaléka azt válaszolta, hogy eltértené a villamost, ezáltal megmentve öt embert, ám egy hatodik halálát okozva; hiszen öt ember életének megmentése fontosabb, érveltek ők. Ezzel a haszonelvű argumentációval szemben Kant a tiszta észre alapozva akként érvelt, hogy a gyakorlati cselekvés során úgy kell eljárunk, hogy az embert célként, nem pedig eszközként kezeljük. Az emberi méltóság eszménye feltétlen etikai alapot képez, így ha pusztán arra hivatkozva tereljük másik vágányra a villamost, hogy öt ember életének megmentése „nagyobb jót” eredményez, mint egy életének ennek érdekében történő feláldozása, immorálisan járunk el.

Összességében egy remek előadásnak lehattünk tehát részesei: Horian-Ciocan Maria érdekesítően, a figyelmet végig fenntartva, humorral fűszerezve tartotta meg mindkét előadását, és számomra úgy tűnt, hogy a hallgatóság is legalább annyira élvezte ezt, mint ő. Az előadás után folytatott beszélgetésünk során pedig ígéretet tett arra, hogy visszatér még hozzánk, így zárszóként csak ennyit tudok mondani: úgy legyen!

C SOMÓS ÁRPÁD TIBOR

Filmajánló

2011-ben elkészült a Rumnapló filmváltozata, és most már hivatalosan is kijelenthető: Hunter Stockton Thompson a nagyközönség számára is (sajnos) emészthetővé vált. A film tökéletesen semmitmondó plakátja az író kilétéről mit sem sejtő Johnny Depp-rajongókat csalja a vászon elé, és aztán őket is tartja ott. Vagy őket sem. Vagy meglepetésként éri őket, mint történet, amikor én néztem moziban a filmet: amikor Johnny Depp neve megjelent a filmvásznon, mint főszereplő, az járt a fejemben, hogy vajon most megvalósítják-e a folytatólagos sikoltozást a közönség extázisba került tagjai. Számukra tájékoztatót tettem volna a moziisékekre, hogy a film unalmas perceiben olvasgathassanak: Hunter S. Thompson az új újságírás egy ágának, a gonzónak az atyja. A mindenféle drogoktól és alkoholtól függő egykori író és zszurnaliszta impresszionista, szubjektív megközelítésmódja a '70-es évek Amerikájába robbant be, bár jó ideig nem tudott vele mit kezdeni a világ nagyobb része. A hétköznapi riportok fikciós felturbóozása, a tudósító, mint résztvevő megjelenítése, a stílus előtérbe helyezése bizonyos médiumoktól ma is idegen – némelyeknek viszont nélkülözhetetlen alkotóelemévé lett. És akár elismerjük, akár élvezzük, akár használjuk a stílusát, akár nem, alakja, tevékenysége kitörölhetetlen az irodalom, illetve az újságírás történelméből.

A film a vagabond Paul Kemp (Johnny Depp), egy igen zaklatott életmódot folytató újságíró

történetét meséli el. A New York-i zsvajbja és nyüzsgésbe, illetve a késő Eisenhower-kor fojtogató konvencióiba befásult zszurnaliszta Puerto Rico romlatlan szigetére utazik, hogy az elnyűtt Lotterman (Richard Jenkins) által szerkesztőként felügyelt The San Juan Star helyi újságjába írjon. A sziget rum-fűtötte életvitelére hamar belerázódó Paul rövidesen megszálottja lesz Chenault-nak (Amber Heard), Sanderson (Aaron Eckhart) őrjítően vonzó jegyesének. A kétes ingatlanfejlesztési ügyletekben utazó Sanderson egyike a növekvő számú amerikai vállalkozóknak, akik eltöklét szándéka átalakítani Puerto Ricót egy a gazdagok igényeit kiszolgáló kapitalista paradicsommá. Amikor a férfi megbízta Kempet azzal, hogy írjon kedvező hangvételi cikket legutóbbi sötét üzleimeiről, az újságíró döntéshelyzet elé kerül: szavaival vagy a korrupt üzletember nyereszkeskedését szolgálja, vagy leleplezi velük az egész bandát.

Terry Gilliam '98-as kultfilmjében (Félelem és Reszketés Las Vegasban, Magyar Közöny 2010. április) bárki elkaphatja HST lényének lényegét, a gonzó egyébként megfoghatatlan, alakatlan egészét. Ott az ámokfutás még megállíthatatlannak tűnik, Depp energikus, a drogoktól boldog, a hallucinációk végtelen folyamában pedig a nézőnek sincs ideje azon gondolkodni, kimenjen-e kávéért. A főszereplő az író ruháit hordja, sőt Depp haját is Thompson vágta le, nem egy mesterfodrász, és látszik: a sztori atyja még meszkalin-kokain-viszki-álmában is a forogtatáson ugrált és akadékoskodott. A Félelem és Reszketés után a Rumnapló olyan mint a whisky-kóla whisky nélkül.

Persze nem lehet az általam süttött rántottát az öt Michelin-csillagos étteremben felszolgált fácánnal töltött rákhoz hasonlítani. (Persze ez is szubjektív.) Egy filmet meg lehet csinálni gonzóban, vagy hollywoodi stílusban, s a Rumnapló hollywoodi filmnek 9/10-es.

A Rumnaplót nem önmagában a sztori, ha-

nem a színészek és a gonzó ködön áttetsző sejtelmes alakja teszik élvezhetővé. Johnny Deppet szerintem nem kell különösebben méltatni. De van nála is részegebb alakítás. Giovanni Ribisi valami egészen elementárisan játssza el az agyát és egyéb szerveit már régen elivott Moburgot, aki tetézve idült alkohol- és drogfüggőségét, még náci eszméket is vall, és egészen elképesztő helyzetekben hallgat

„Adolfot”.

A Rumnapló váratlan, és egyedi poénjai, a pálmafák és a tengerpart, s a hely hangulata feledtetik velünk, hogy főhőseink és egész Puerto Rico lakosságának élete minden, csak nem fenéki tejfel.

MÁROLY

A mese fontossága az iskolai erőszak elkerülése érdekében

Hiába közhely, mégis igaz, hogy manapság a legtöbb gyermek nem a megfelelő mesén nő fel.

Talán bele sem gondolunk, hogy a tündérek, mostohák, boszorkányok, koboldok milyen fontosak egy fejlődő szervezetnek, akár a tej, akár a C-vitamin. Dolgozatomban Bruno Bettelheim *A mese bővölete és a bontakozó gyermeki lélek* című könyvet alapul véve szeretném bebizonyítani, hogy egy gyermek számára olyan egy jó mese, mint a felnőttek egy olyan álom, melyben az előző nap problémáit könnyen feldolgozza.

Sajnos nemcsak azokat a gyermekeket kell itt megemlíteni, akiknek anyagi okok miatt nem jutnak mesekönyvekhez, vagy amely fiatalokú-aknak maguknak is dolgozniuk kell akár iskola után akár iskola helyett; hanem azokat is e cím alá kell venni, akiknek meg lenne a lehetőségük, hogy a meséket megvegyék, csak sajnálatos módon, a szüleinek nincs idejük, hogy este betakargatás után esti meséket olvassanak fel tündérekről, koboldokról, esetleg egy szép magyar népmeséből a királyfiról. Továbbá annak a szülőnek a gyereke is rossz helyzetben van, akit mindentől óvni szeretnének, még attól a sok gonoszságtól is, ami egy mesében lakozik. Ezek a gyerekek sajnos nem fogják tudni gyerekkori problémáikat fantáziájuk segítségével legyőzni. Ha gyermek nem tanulja meg, amit ugyebár a Biblia is hirdet – noha azt még kevésbé olvas-

sák a gyermekek – , hogy a rossz mindig elnyeri méltó büntetését, akkor miért ne kezdene verekedésbe az iskolában.

Minden kisiskolás tisztában van vele, hogy az iskolában randalírozni tilos, mégis megteszik, mert az első pár fenytés után látják, hogy úgyszem tudják őt megállítani. Mert ha elmondják a szüleinek, akkor csak örülni fog, hogy végre foglalkoznak vele. Nem fogja érdekelni, hogy az anyját a munkából elhívják, hiszen csak arra a pár percre is, míg jól leszidja, legalább vele van, és hozzá beszél. És ha azért hogy ezt a kis figyelmet megkaphassa, ismét verekedésbe, rongálásba kezd az iskola területén. Ezen rosszszalkodások során viszont rájön, hogy vannak nála gyengébbek, akiket képes legyőzni. Csak szegény gyerek azt nem tudja, hogy a lelkében dúló viharon sosem lesz képes felülkerekedni. Pedig ha elkezdenénk egy ilyen gyereknek elolvasni a három kismalacot, lehet hogy a farkassal azonosulna, vagy a halász és az ifrit című mesében a gonosz szellemmel, de végig ülné, hatalmas szemekkel figyelne, és ez egy előrelépés lehetőségét adná, hogy a gyermek a szorongásait a gonosszal való azonosulásával legyőzze. A mese olyan anyagot szolgáltat a képzeletnek, amely szimbolikus formában jelzi a gyermeknek,

mit is jelent az önmegvalósításért folytatott harc, és garantálja a győzelmet.

Két esetet hoztam fel, hogy mely gyerekeknek van legkisebb esélyük meséhez jutni: a gazdagoknak és szegényeknek. Hiába nőnek fel más környezetben, hiába értékelik másként az életet, attól, hogy megfosztják őket attól az örömtől, hogy képzeletükben együtt utazzon Szinbáddal, vagy együtt építse fel a házakat a három kismalaccal, lelki sérültté válnak, és végeredményben ez az ember sosem fogja teljesen érezni az életét. Pedig ezek a gyerekek, akik teljesen külön világból jönnek, mégis egy iskolába járnak, és gyakran az udvaron egymás ellen verekednek, nem is tudják, hogy lelkükben ugyanazt a csatát vívják.

Talán a legrosszabb az egészben, hogy a módosabb gyermek szülei nem értik, hogy a csemetéjük miért viselkedik így „hiszen mindene megvan”. Bele sem gondolnak, hogy a gyermeknek csak annyi hiányzik, hogy ahelyett, hogy zongora és angol órára járatná, több ideje lenne arra, hogy leüljenek egy este mesét olvasni, nem közösen tévézni.

Nehéz megadni a választ arra a kérdésre, hogy milyen egy jó mese, mert mindenki mást szeret. De ha egy gyerekpszichológust kérdeznénk meg arról, hogy a fejlődő gyermek számára milyen a „jó mese”, figyelembe venné a célközönség életkorát, nemét, származását. De talán a legeslegfontosabb, hogy a mese, amit kézbe veszünk, kevés illusztrációval szolgáljon. A gyermeknek mindig azt mondjuk, hogy a fantáziáját használja, nemcsak ha olvas, de ha ecsetet ragad, vagy papírra rajzol. A mesék esetén sincs ez másképp: behunyja a szemét és édesanyja lágy hangjára elképzeli az érdekesebbnél érdekesebb, varázslatosabbnál varázslatosabb történeteket. Egy a lényeg: a mese nem követel semmit, ellenkezőleg: biztonságot és reményt nyújt, s azt ígéri, hogy végül minden jóra fordul.

Fontos, hogy a mesében ne csak barátságos szörnyek legyenek (amit sok szerető szülő szeretne), mert akkor a gyerek nem tudja a benne lakozó szörnyet megtestesíteni, így szorongásaival egyedül marad, és nem kap kérdést az állandó rosszra. Tehát azok a gyerekek, akik ál-

talában az iskolában, a szünetben egyedül kóborolnak vagy magányosan üldögélnék a padban szorongásaik társaságában, gyakran céllá válnak az erőszakos gyermekek szemeiben. Továbbá fontos, hogy a gonosz mindig valamilyen képzeletbeli lény formájában jelenjen meg, mert ha egy egyszerű felnőtt testesíti meg a rosszat, és annak az eszén a gyerek egykönnyen túljár, akkor hogyan várhatja el majd a gyermek, hogy a szülei (akik ugyanolyan közönséges felnőttek), majd megvédik őt. Ezzel szemben hősünk ember maradjon, és semmilyen körülmények között ne váljon emberfelettivé; így tudja a gyerek felismerni, hogy az ő valóságos feladatainak, reményeinek és félelmeinek képzeletbeli eltűlése, feldolgozása ez a történet.

Ismét megállapíthatjuk, hogy két véglet alakult ki az iskolában: az egyik csoportba azok tartoznak, akik semmilyen figyelmet nem kapnak, és hogy megszerezhesék a nekik járó 15 perc hírnevet, mindenkit kicsúfolnak, dolgokat rongálnak, ütök-verik gyengébb társaikat. A szerencsétlenebbek pedig, akik ugye szintén a mese-hiány miatt kerülnek saját helyzetünkbe. könnyű célponttá válnak az erősebbek szemeiben. Őket úgy gondolom, nem kell féltetni annyira, mert lehet hogy az iskolában csúfolják őket, de otthon óvó szeretetre találnak. Míg a másik „banda” otthon is hasonló példát láthat, és ők hamarabb kezdenek el az iskola végében dohányozni, alkoholizálni vagy akár a szomszéd kisboltban lopni.

Bruno Bettelheim szerint azok a gyerekek, akik korábban nem hallgathattak meséket, gyakran serdülőkorban kezdnek el hinni a csodákban, mert úgy gondolják, most van meg az utolsó esélyük erre. Vagy sajnos az is lehet, hogy ezek a gyerekek később kábítószeres álomvilágba menekülnek, vagy hisznek az asztrológiában, illetve fekete mágiával foglalkoznak, szóval az ábrándok világába menekülnek, hiszen ők időnek előtte arra voltak kényszerítve, hogy felnőttként valóságosnak lássák a világot.

Sajnos még tudományos kimutatás nem készült arra nézve, hogy hány gyermek olvasott hallgatott gyerekkorában mesét, és így mennyire térnek el olyan társaiktól, akiknek nem volt

megadatra ez a lehetőség, de nem én vagyok az egyetlen, akit ez a téma foglalkoztat, így pl. Sigmund Freud nyomán a freudista pszichoanalitikusok azt kutatják, hogy milyen elfojtott anyagok húzódnak meg a mesékben és ezek milyen viszonyban vannak az álmokkal, ábrándokkal.

Az én egyéni megoldásom az iskolai erőszakra a kisebb korra vezethető vissza, amikor a szülő kötelessége, hogy a gyermeknek meséket olvasson, és mikor a gyermek megkérdezi, hogy ez igaz- e, szemrebbenés nélkül azt mondani, hogy „egyszer volt, régen volt”, vagyis úgy gondoljuk, hogy egyszer talán, igaz volt. Hiszen a mese nem azért meggyőző meg igaz, hanem azért, mert vonzó a cselekménye és a képzeletünkre hat. „A mese ugyanúgy építkezik, ahogy a gyermek gondolkodása, és ahogy a gyermek a világot megismeri: ezért is olyan meggyőző számára. A mese adott esetben sokkal jobban vigasztalja a gyermeket, mint a felnőttek racionális érvei.” (Bruno Bettelheim)

A gyermek hisz a mesének, mert világszemlélete olyan, mint az övé. Nem szükséges, hogy a gyermeknek elmagyarázzuk, hogy a három kismalac - akik szalmából, fából és téglából építik a házukat - az egy és ugyanazon kismalac, és

csak az ember fejlődését mutatja be a történet az örömelemtől egészen a valóságelvig. De a meséket nemcsak elolvassák a gyerekek, hanem el is játsszák a történeteket, ezáltal is feldolgozzák magukban a különböző problémákat. Nem is kíváncsi a gyerek arra hogy mi elmondjuk neki, hogy te azért és ezért ezt a mesét szereted, mert ilyen és olyan lelkiállapotban vagy. Egy kislány sem örülne neki, ha megtudná, hogy azért szeret lovagolni, mert így a férfiak feletti uralmát gyakorolja. Szégyellné magát, nem is ülne többet lóra, és az életében is egy komoly törést jelentene.

Azt kell mondani, ha már nem adatik meg a lehetőség egy szülőnek, hogy gyermekével több időt töltsön, és sajnos ebben a nagyszülők sem tudnak már segíteni, akkor csak adjon egy mesekönyvet a gyerekeknek, ültesse be a sarokba, és miközben mos, főz, takarít, figyelje meg, milyen jó hatással lesz rá.

KOVÁCS ANNA BELLA

Forrás: Bruno Bettelheim: A mese bővölete és a bontakozó gyermeki lélek

Zenesarok

Lemonz

*„Négyezer házasodtam, de az igazi szerelmem mindig is a trombita volt.”
(Louis Daniel Armstrong)*

A joghallgatókat hajlamos a többi egyetemi kaszt szakbarbárnak tekinteni. Lapunk nem folytatott oknyomozó kutatást azzal kapcsolatban, hogy ez a kétes sztereotípa milyen gyökerekből táplálkozik, helyette inkább el- lenpéldákat igyekszünk szolgáltatni. Ebben a hónapban renthagyó módon a zenesarokban nem külföldi bandákról és lemezekről olvashat a kedves olvasó, hanem a Lemonz nevű szegedi banda egyik alapítójával a negyedéves joghall-

gató Zelei Zoltánnal és a zenekar többi tagjával beszélgettünk: a bizalomról, a kitartásról és a zene szeretetéről. Mert egy jó bandának minderre szüksége van

- **MK:** *Milyen hangszeren játszottok és milyen szakra jártok?*

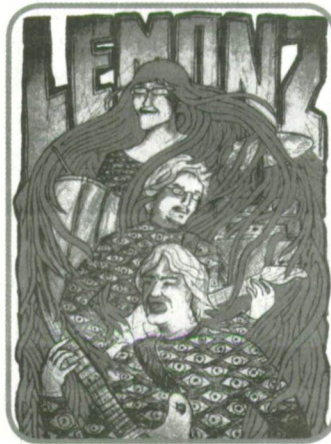
- **Zoli:** Jőmagam gitározom. Dénes biológus, basszusgitározik és Dóri biomérnöknek tanul, valamint dobol.

- **MK:** *Mikor alakult a banda?*

- **Zoli:** 2008 októberében. Amikor a banda megalakult, még egyáltalán nem tudtunk hangszereken játszani. Az első néhány hónapban például csak dalokat hallgattunk, nem is nagyon voltak hangszereink. A sötétben tapogatóztunk és csak annyit tudtunk, hogy zenélni szeretnénk. Lehetőleg együtt.

- **MK:** *Már akkor is ez volt a banda felállása?*

- **Dénes:** Nem. Korábban volt még egy gitárosunk és egy másik dobosunk, de ők nemrég megváltak a csapattól. Amikor páran elkezdtek együtt zenélni, még nem lehet tudni, hogy kinek mit jelent majd ez az egész, és merre halad a banda. Miután már nem csak feldolgozásokat játszottunk, hanem saját dalokat is elkezdünk írni, egyre inkább az improvizáció került előtérbe a gyakorlások során. A korábbi tagoktól sose személyes okok miatt váltunk meg, hanem azért mert a banda ilyen irányba alakuló profiljából valahogy kicsúsztak. Ami talán a legfontosabb egy zenekar belső viszonyában mind a próbák és főként a fellépések alatt az a bizalom. Dóri 2011 nyár vége óta van velünk, nagyszerű vele játszani, mivel bár viszonylag új tag, mégis teljesen meg tudunk bízni

benne zeneileg és emberileg egyaránt. Ebben a felállásban érzem először azt, hogy végre csak a zenére tudunk koncentrálni.

- **MK:** *Mennyit gyakoroltok, milyen gyakran szoktatok próbálni és hol?*

- **Dóri:** Odahaza mindenki annyit gyakorol, amennyit csak tud, az egyetem után ez a legfontosabb számunkra. Hetente kb 10 órát próbálunk, ez átlagosan két alkalmat jelent.

- **Zoli:** Persze a vizsgaidőszakban, egy kicsit mindig „nyugszik” a közös zenélés.

- **Dénes:** A próbatermünket pedig saját magunk alakítottuk ki és ez mindig is elsődleges szempont volt. Nem akartunk olyan pénzt a bérlésbe ölni, amit a cuccaink fejlesztésére is fordíthatnánk és nem akartunk osztozni a ter-

men másokkal. Egy saját kis zugot szerettünk volna, ahol teret nyer minden felszerelésünk és elképzelésünk. Az első próbatermünk a nagyanyám garázsa volt, ahonnan sajnos pár hepciás szomszéd által kiüzetettünk, most Zoli nagymamájánál kaptunk egy nagy szobát.

- **MK:** *Amikor megalakultatok milyen zenei irányzatot próbáltatok követni? Váltott ez azóta?*

- **Zoli:** Ahogy azt Dénes már említette, kezdetben feldolgozásokat játszottunk. Mivel akkor kezdünk zenélni, így igyekeztünk olyan számokat keresni, amiket könnyen meg lehetett tanulni, és amelyekhez megfelelő felszerelésünk is volt. Bruce Springsteen, Kispál és a Borz, Beatles... Azóta persze ügyesebbek lettünk és a technika terén is sokkal több lehetőségünk van.

- **Dóri:** Akiknek a dalait mostanság szeretjük hallgatni és inspirációt is jelentenek a számunkra, azok például a Cream, John Butler Trio, John Mayer, Hendrix, Them Crooked Vultures, Back Door Slam, Muse, Radiohead, Foo Fighters, de hármunk zenei ízlése eléggé különböző, ezért a saját számok sem hasonlítanak egyik felsorolt

előadóira sem, a koncerten pedig szinte már csak azokat játszunk.

- **MK:** *Meséljete a koncertekről...*

- **Zoli:** Az első igazi koncert, ahol mint banda léptünk fel és az emberek miattunk jöttek el az 2010 októberében történt. Már itt is másfél órán át játszottunk, körülbelül 18 dalt adtunk elő.

- **MK:** *Milyen gyakran szoktatok fellépni?*

- **Dénes:** Mikor hogy... volt olyan félév, hogy két koncertünk volt, de olyan is, amelyekben 7-8. Nagy öröm, hogy egyre gyakrabban hívnak minket, és a közönségünk is egyre nő.

- **MK:** *Mi volt a legrosszabb és a legjobb koncertélményetek?*

- **Zoli:** A legborzasztóbb az volt, amikor a

Rasszizmus elleni 12 órás koncertsorozaton hajnal 4-kor léptünk fel, kb 5 részeg előtt. A legjobb koncertet nehéz megnevezni, mivel jó pillanatok minden fellépésünkön voltak, de általában a legutóbbit gondoljuk a legjobbnak, talán ez is jelzi a fejlődésünket. Tavaly november 25-én a régebben Fészek, most Éden klubként ismert szórakozóhelyen játszottunk először a jelenlegi felállásban, az nagyon jó buli volt, de szerettük a SZTEage-es, halkabb koncerteket is.

- **MK: Mennyi idő felkészülni egy-egy koncertre?**

- **Dénes:** A koncertek rengeteg idő és energia befektetést igényelnek. Mivel hárman vagyunk, ezért mindnyájunknak összetett dolgokat kell csinálnia, ahhoz, hogy teljes legyen a hangkép, ezeket pedig be kell gyakorolni. Mostanában pedig egyre több effektel kísérletezünk. Ha valamelyik próbán sikerül valami izgalmas hangzást elérni, azt utána szeretnénk beemelni a zenénkbe. A koncerteken az egyik legnagyobb kihívás annak a megvalósítása, hogy a próbatermi körülményeket és lehetőségeket megteremtjük a számunkra gyakran idegen terepen. Több óra pakolás, gondos szervezés kell ehhez. Sajnos a

fellépések szervezői, házigazdái gyakran kevés segítséget tudnak csak nyújtani, és ha az adott este több banda is fellép, magával a káosszal kell megküzdenünk..

- **MK: Rövid távú tervek?**

- **Dénes:** Szeretnénk felvenni a következő évben minél több saját számot. A technikai feltételek már megvannak hozzá, most azon dolgozunk, hogy a lehető legtöbbet hozzuk ki ezekből. Sok félkész számunk van, ezekkel is szeretnénk dolgozni és jó lenne minél több koncertet is adni.

Dóri: És szeretnénk még az R33 nevű tehetségkutatón is kipróbálni magunkat

- **MK: Hosszú távú?**

- **Zoli:** Mi az hogy! Ha elvégeztük az egyetemet és munkába álltunk, szeretnénk együtt folytatni a zenélést.

- **MK: Amúgy honnan kapta a banda a nevét?**

- **Zoli:** Blind Lemon Jefferson blueszenész után akiről akkoriban Plesi (Dr. Rock) rocktörténeti kurzusán tanultunk.

MK: A Magyar Közöny köszöni interjút és további sikereket kíván!

Humorsarok

Két barátnő beszélget:

- Mondd, téged nem zavar, hogy a férjed állandóan a nőket hajkurássza?
- Nézd, a kutyám az autókat hajkurássza mindig. De ha véletlenül sikerülne is neki megfogni egyet, vezetni akkor sem tudná...

- Végre indulhatok horgászni - mondja megkönynyebbülten a férj.

- Menj csak drágám - mosolyog túlzott kedvességgel az asszonyka -, már háromszor hívott a pontyod, de mindig én vettem föl a kagylót.

Szekely bácsi meséli:

- Megyek az erdőbe, hát azt hallom, hogy SUTTY... Megyek tovább, hát megint azt hallom, hogy SUTTY... Megyek tovább, hát megint azt hallom, hogy SUTTY... Hátranézek. Hát nem engem vernek?

Magyarország jobb pozícióba került a korrupció listán, bár ez nem volt olcsó.

Anyám sosem szoptatott: azt mondta, barátjaként szeret.

Két székely beszélget:

- Te! A fiam belepisilte a nevét a hóba!
- És?
- De a te lányod kézírásával!

Két informatikus beszélget:

- Neked mi volt eddig a legkomolyabb kapcsolatod?
- Egy négy megás ADSL!

Van egy guminóm, Pamela Anderson a neve. Ha pedig nem fújom fel teljesen, akkor Medveczky Ilona.

- Mikor vette észre, hogy megcsalja a férje?

- Öt évvel ezelőtt.
- És megmondta neki?
- Nem. Azóta még nem jött haza.

- Julika, ahányszor mosolyogni látom, mindig arra gondolok, szívesen felvinném magamhoz.

- Pista, maga ekkora nőcsábász?
- Nem, fogorvos vagyok.

A beteg a műtőasztalon fekszik, előkészítve a műtétre. Feléz, és megkérdezi az orvostól:

- Doktor úr, minek az a gumikesztyű?
- Tudja, hogy ne maradjon ujjlenyomat.

Egy asszony egy kisbabával elmegy az orvosi rendelőbe. Az orvos megvizsgálja a babát, megméri a súlyát, és megállapítja, hogy egy kicsit soványka. Megkérdezi a nőtől:

- Anyatejet vagy tápszert eszik a baba?
- Anyatejet.

- Akkor legyen szíves deréig levetkőzni - kéri az orvos.

Megtapintja, megnyomkodja a nő mellét és megállapítja:

- Érthető, hogy nem lakik jól a kisbaba, hisz önnek nincs is teje.

- Nem csoda, mert én a nagymama vagyok. De örülök, hogy eljöttem.

**Napfényfürdő
Aquapolis
Szeged**

Ahol télen is belekóstolhatsz a nyárba!

EGYETEMI JEGY

Csak a Szegedi Tudományegyetem hallgatóinak

MINDEN NAP

- 9 fedett csúszda
- élmény-
és wellnessmedencék
- fitneszterem
- úszómedence

**MINDEN KEDDEN
ÉS PÉNTEKEN**

ÉJSZAKAI FÜRDŐZÉS

Kedd (élményfürdő +
csendes wellness) 2000 Ft

Péntek (élményfürdő) 1500 Ft

20-24 óráig

1.500Ft
fő

**4400 négyzetméter
vízfelület**

**exkluzív
csendes wellness**

**13 csúszda 1 km
összhosszúsággal**

beltéri élményfürdő

**baba-mama
világ**

**ingyenes fedett
parkoló**

**sodrófolyosók,
zuhatagok, pezsgőágyak**

**felőtt jegy már
2000 Ft-tól váltható**

www.napfenyfurdoaquapolis.com

Napfényfürdő Aquapolis Szeged, Wellness-, Gyógy-, Élmény- és Strandfürdő

6726 Szeged, Törontál tér 1. • Tel.: 06-62/566-488 • info@napfenyfurdoaquapolis.com

TE TUDOD A JÓ RECEPTEKET?

**SZTE TAVASZI
FELKÉSZÍTŐ
NAPOK**

MÁRCIUS 12-20.

**SZTE TAVASZI
ÁLLÁSBÖRZE**

MÁRCIUS 21.

**SZTE SZAKMAI
GYAKORLATI
HELYEK BÖRZÉJE**

MÁRCIUS 21.

HELYSZÍN: TIK SZEGED, ADY TÉR 10.

WWW.SZTEKARRIER.HU

